

Gunta Bite

„Līgodama tauta nāca” producente

KAD LĪGODAMA TAUTA NĀK

Jūnija vidū, kad draudīgie lietus mākoņi kopā ar pērkona bungām bija devušies pāri Juglas ezeram, Strazdumuižas parkā sāka rosīties „Latvijas Neredzīgo bibliotēka” un tās draugi. Tika slietas teltis, nojumes, iekārtota un dekorēta skatuve, jo bija pienācis laiks Jāņu ielīgošanas pasākumam „Līgodama tauta nāca”. Un patiešām tauta arī nāca, lai omulīgi iekārtotos solos, koncertu gaidot, vai iepazītos ar katru no sagatavotajām aktivitātēm radošajās darbnīcās, kas šogad bija īpaši interesantas un bagātīgas.

Jāņu ielīgošana sākās ar svētku atklāšanas runām, ko teica Kultūras ministrijas parlamentārais sekretārs Rihards Kols un Rīgas domes vicemērs Andris Ameriks. Riharda Kola uzruna klausītājos viesā īpašu svētku sajūtu, un tā saglabājās līdz pat koncerta noslēgumam. Vēlāk Kola kungs devās iepazīties ar radošo aktivitāšu darbnīcām. Savukārt Amerika kungs savā runā uzsvēra Strazdumuižas vēsturisko nozīmību un atklāja šī gada darba plāna ieceres sakarā ar Juglas promenādes izbūvi. Vicemērs kā dāvanu pasniedza veselu grozu ar ķiršiem, ar kuriem tika cienāti pasākuma apmeklētāji un dalībnieki. Vēlāk, iepazīstoties ar Informācijas centrā piedāvātajiem izdevumiem, t.sk., ar Rīgas pilsētas izdotiem svētku bukletiem Braila rakstā, vicemērs atzinīgi novērtēja „Latvijas Neredzīgo bibliotēkas” uzņēmību un lielo darbu, ko tā veic redzes invalīdu kultūras dzīves dažādošanā.

Dodoties prom no pasākuma, abi augstie viesi bija apmierināti un izteica gatavību arī turpmāk sadarboties.

Šādu Jāņu ielīgošanas pasākumu bibliotēka rīko pēc trīs gadu pārtraukuma, tāpēc pie programmas tika domāts īpaši rūpīgi. Parka teritorijā ar Strazdumuižas kluba un bibliotēkas darbinieku Jura un Hermas atbalstu bija izvietotas vairākas nojumes. Vienā no tām atradās **SIERA SLEPENĀ DEGUSTĀCIJA**, kurā ZS „Krišjāņi” piedāvāja 6 siera šķirnes: „Sinepju kraukšķis”, „Pikantais ar ķiplokiem un zaļumiem”, „Ar amoliņu”, „Saimniece”, „Ar tomātiem un baziliku” un „Ķiploku kūpināts ar pipariem”. Kopā degustācijā piedalījās 78 anketas, no kurām 16 bija aizpildījuši bērni (jaunākajam bija 9 gadi) un 62 – pieaugušie (vecākajam vērtētājam bija 85 gadi). Par „Strazdumuižas *smekīgāko* sieru” tika atzīts siers „Ar tomātiem un baziliku”. Apliecinājumu un balvu ZS „Krišjāņi” saimniece Iluta Straģe saņēma ar bibliotēkas darbinieces Hermas starpniecību, kas to nogādāja uz Bausku.

Savukārt Jura teltī bija iekārtots Informācijas centrs, kurā bija pieejama informācija redzīgo un Braila (neredzīgo) rakstā par Ielīgošanas pasākumiem Rīgā, par Jāņu tradīcijām un rituāliem, Jāņa Petera dziesmu vācēlīte, kā arī ziņas par Neredzīgo bibliotēkas krājumā esošām J.Petera grāmatām. Šī informācija joprojām pieejama mūsu bibliotēkas lasītavā.

Turpretī lielajā Strazdumuižas kluba nojumē darbojās vairākas darbnīcas un spēles. Viena no tām bija „**Dzejgriezumi**”. Šajā literārajā darbnīcā no žurnāliem un avīzēm izgrieztiem vārdiem vai vārdu salikumiem vajadzēja izveidot un uz lapas uzlīmēt paša radītu liriku. Darbošanās bija aizraujoša, un

apmeklētāji bija pārsteigti, ka izdevies radīt kaut ko literāri baudāmu un asprātīgu bez iepriekšējas pieredzes dzejošanā.

Īpaši interesanta bija spēle „**Kvasa barons**”. Lielākoties tajā piedalījās bērni, pēc garšas mēģinot atminēt kvasa šķirnes. Rezultātā deviņi bērni no 5 kvasu šķirnēm bija atpazinuši vairāk nekā pusi, tāpēc saņēma iespēju piedalīties Kvasa viktorīnā un cīnīties par galveno balvu un titulu „Kvasa barons”. Uzvarētājai tika dāvāta un Apliecinājums par piešķirto titulu.

Bērnu priekam darbojās arī **Sejas apgleznošanas darbnīca**, kurā brīvprātīgā Ilze, uzklausot vēlmes, uz sejām gleznoja gan dzīvniekus, gan augus.

Lai darbnīcām un spēlēm piesaistītu vairāk dalībnieku un aicinātu izbaudīt dažādās aktivitātes, tika organizēta sportiska un izglītojoša stafete, kuras laikā vajadzēja iziet 6 kontrolpunktus (KP) ar dažādiem uzdevumiem. Katrā KP pēc uzdevuma izpildes dalībnieks saņēma gabaliņu „Latvijas Neredzīgo bibliotēkas” logo uzlīmes, ko beigās vajadzēja salikt kopā kā puzli. Uzrādot pilnībā aizpildītu Aktīvā dalībnieka karti, varēja saņemt balvu. Kontrolpunktos bija iekļautas sekojošas aktivitātes:

1. **Rotu darbnīca** – tajā vajadzēja filcēt vienu bumbiņu vai izveidot rokassprādzi no jau gatavajām pērlītēm. Šo darbnīcu vadīja tekstildizainere Viva Lambert no Īrijas, kurai tika nosūtīts īpašs ielūgums. Liels bija mūsu pārsteigums un prieks, kad saņēmām no viņas apstiprinājumu par piedalīšanos Rotu darbnīcā. Viva darbnīcā strādāja ar bērniem, kuri vēlējās iemācīties filcēt bumbiņas, neatkarīgi no tā vai piedalās stafetē vai nē.
2. Dambretes spēle „**Kvass pret Limonādi**”, kurā kauliņu vietā bija mazas glāzītes ar kvasu (tumšie kauliņi) un limonādi (gaišie kauliņi). Nokauto „kauliņu” dzēriens tika iepildīts katra dalībnieka personīgajā glāzē, kā rezultātā spēles dalībnieki bija arī remdējuši slāpes. Spēli uzraudzīja brīvprātīgais jauniešs Reinis.
3. Spēle „**Satausti desmit priekšmetus**”. Īpaši izveidotā kastē vajadzēja iebāzt roku un sataustīt 10 priekšmetus. Kastē atradās vairāk nekā 15 dažādu struktūru un lielumu priekšmeti: alkšņu čiekuri, zīles, kviešu vārpas, gliemežvāki, sveces, dzija, dakšiņa, pūpoli u.c.
4. **Mākslas darbnīca** – tajā vajadzēja izveidot apsveikumu kartiņu. Darboties varēja ar guaša vai akvareļa krāsām, flomāsteriem vai zīmuļiem, reljefiem priekšmetiem: kukurūzas pārslām, putrainiem, makaroniem, tēju u.c.
5. Spēle „**Sasmaržo Jāņus**” – astoņos maisiņos bija paslēpti dažādu smaržu dabas materiāli: kalmes, piparmētra, upeņu zari, tomātu kāti, ķiploki, margrietiņas u.c. Dalībnieku uzdevums bija ar ožu noteikt maisiņu saturu — tie, kuri atminēja piecus no tiem, saņēma uzlīmes gabaliņu.
6. Spēle „**Dungodzesmiņa**” – bibliotēkas darbiniece Alda spēles dalībniekam dungoja kādu dziesmu, ko vajadzēja atminēt.

Vienlaicīgi ar aktivitātēm, notika Jāņu koncerts, kurā piedalījās gan vietējie, gan uzaicinātie mākslinieki. Viens no tiem bija dziesminieks **Uldis Kākulis**. Viņa izteikti nacionālā koncertprogramma lieliski ieskandināja gada latviskākos svētkus. Ulda skanīgā balss izskanēja tālu pāri Juglas ezeram.

Koncerta ietvaros 75. gadu jubilejā tika sveikts arī dzejnieks Jānis Peters. Par godu viņam bibliotēkas darbiniece Ieva bija sastādījusi īpašu Petera **dzejas kompozīciju „Mana tauta dziedāja”**. To lasīja jaukās bibliotēkas darbinieces Andra, Laura, Alda un Maija. Arī šī dzejas kompozīcija interesentiem ir pieejama bibliotēkas lasītavā.

Turpinot sumināt dzejnieku, uz skatuves kāpa **Lauris Kuzņecovs** un **Edijs Fuksis**. Viņu dziedātajām Jāņa Petera dziesmām pievienojās arī skatītāji. Viņu balsis bija dzirdamas arī jautrajā apdziedāšanas dziesmā, ko jaunieši bija sagatavojuši labo Jāņu svinēšanas tradīciju ietvaros.

Koncerta noslēgumā uzstājās **kantrīgrupa „Sestā jūdze”**, kas klausītājus pārsteidza ar dziesmām arī angļu valodā. Tā bija lieliska iespēja iepazīt grupu no jaunas puses.

Kopējie pasākuma rezultāti bija pozitīvi. Par to liecināja laba pasākuma apmeklētība un pozitīvas atsauksmes, ko bibliotēka saņēma uzreiz pēc pasākuma, kā arī vēlāk. Cilvēki uz pasākumu bija braukuši gan no centra, gan no tālākiem rajoniem (piem., Ķekavas un Garkalnes). Pasākums palīdzēja iepazīties ar Jāņu svinēšanas tradīcijām caur sajūtām, kuras ikdienā mēs pat neievērojam, jo uztveram tās kā pašsaprotamas.

Ieklausoties pasākuma apmeklētāju viedokļos, esam izdarījuši secinājumu, ka šāda veida pasākumus jāriko biežāk, jo tas dod iespēju ikvienam bagātināt savu iekšējo kultūras pasauli, neskatoties uz veselības stāvokli. Tomēr ir kāds vērā ņemams apmeklētāju ieteikums: aktivitātes no koncerta vajadzētu izdalīt, jo interesantās un bagātīgās radošās darbnīcas liedz klausīties koncertu, savukārt izvēloties baudīt brīnišķīgo koncertu, nevar piedalīties interesantajās spēlēs un cīnīties par balvām, vai nogaršot jaunus sierus. Tāpēc „Latvijas Neredzīgo bibliotēka” turpmākos projektus nolēmusi veidot tā, lai piedāvāto programmu varētu baudīt ikviens un nevajadzētu izvēlēties, ko baudīt un ko „palaist garām”.

Jāņu ielīgošana Strazdumuižā izskanēja godam. To realizēt bibliotēkai palīdzēja brīvprātīgie jaunieši Ilze un Reinis, producentes asistente Dinija, skatuves un skaņas nodrošinātāji Alda Vilciņa vadībā, kā arī Rīgas dome, piešķirot finansiālu atbalstu šim projektam. Bibliotēkas kolektīvs izsaka vislielāko pateicību visiem, kuri palīdzēja uzslīet un vēlāk demontēt lielo Strazdumuižas kluba nojumi, kā arī palīdzēja sakopt teritoriju.

Svētki bija izdevušies arī pateicoties brīnišķīgajiem un atsaucīgajiem pasākuma apmeklētājiem. Gaidām jūs arī ikdienā pie mums „Latvijas Neredzīgo bibliotēkā”.